

कार्यपालिकावाट स्वीकृत मिति: २०८१/०७/२१

गर्भवती तथा सुत्केरीहरुलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग
कार्यविधि २०८१

प्रस्तावना:

गङ्गाजमुना गाउँपालिकावासीहरुको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने नैसर्गिक अधिकारको प्रत्याभूती गराउँदै सुरक्षित रूपमा सुत्केरी सेवा प्रदान गर्न वातावरण तयार गरि गाउँपालिकालाई घरमा सुत्केरी शुन्य बनाउने अभियानलाई पूर्ण बनाउन साथै आमा र नवशिशुको जीवनरक्षा गराउनका लागि गङ्गाजमुना गाउँपालिकामा रहेका गर्भवती र सुत्केरीहरुलाई निःशुल्क रूपमा एम्बुलेन्स उपलब्ध गराउने निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्न स्पष्ट कार्यविधि आवश्यक भएकोले नेपालको संविधान २०७२ को धारा २२१ अनुसार सोही संविधानको अनुसूचि ८ को क्रम संख्या ९ को अधिकारहरुलाई कार्यान्वयन गर्न तथा स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ र गङ्गाजमुना गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ बमोजिम गङ्गाजमुना गाउँकार्यपालिकाले यो कार्यविधि तयार गरेको छ।

परिच्छेद—१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

क. यस कार्यविधिको नाम गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग कार्यविधि २०८१ रहेको छ ।

ख. यो कार्यविधि गङ्गाजमुना गाउँकार्यपालिकाको बैठकवाट पास भए पछि कार्यान्वयन हुनेछ ।

२. परिभाषा:

क. गर्भवती तथा सुत्केरी भन्नाले गर्भवती भए देखि (महिनावारी रोकिए) वच्चा जन्माएको ४५ दिन सम्मको अवधिको महिलालाई सम्झनु पर्दछ ।

ख. एम्बुलेन्स सहयोग भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई कुनै स्वास्थ्य सम्बन्धी जटिलता भएर स्वास्थ्य संस्था सम्म उपचारको लागि ल्याए वापत साथै उपचार पश्चात स्वास्थ्य संस्थाबाट घर सम्म एम्बुलेन्सको प्रयोग गरे वापत र स्वास्थ्य संस्थाबाट चिकित्सक वा स्वास्थ्य कर्मीको सिफारिसमा उपल्लो निकायमा उपचारका लागि पठाए वापतको एम्बुलेन्सको नियमानुसार तोकिएको भाडा वापतको रकम भन्ने बुझ्नु पर्छ ।

ग. स्वास्थ्य संस्था भन्नाले गङ्गाजमुना गाउँपालिका भित्र अवस्थित स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने सरकारी स्वामित्वको संस्था भन्ने बुझ्नु पर्छ ।.

घ. समिति भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरुलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग दिन गाउँपालिकाबाट गठित सिफारिस समिति सम्झनु पर्छ ।

ङ. मन्त्रालय भन्नाले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्छ ।

च. कार्यविधि भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरुलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग कार्यविधि २०८१ लाई सम्झनु पर्छ ।

छ. संघीय ऐन भन्नाले स्वास्थ्य सम्बन्धी संघीय संसदले बनाएको ऐनलाई बुझ्नु पर्दछ ।

ज. कार्यपालिका भन्नाले गङ्गाजमुना गाउँपालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

झ. प्रदेश ऐन भन्नाले स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रदेश संसदले बनाएको ऐनलाई सम्झनु पर्छ ।

ञ. अस्पताल भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरुलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी जटिलता उपचारको लागि प्रेषण गरिएको अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

३. एम्बुलेन्स सहयोगको व्यवस्थापन:

उपचार सहयोग रकमको लागि वार्षिक रूपमा खर्च हुने रकम प्रत्येक वर्ष गाउँपालिकाले गाउँसभाबाट निश्चित रकम विनियोजित गरिने छ ।

४. सहयोग वितरण सम्बन्धी विधि:

क. स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पतालले गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई दिएको सेवाको विवरण खुल्ने गरि मातृ सेवा कार्डको फोटोकपी, स्वास्थ्य संस्थाको सिफारिस, एम्बुलेन्स संचालन ब्यबस्थापन समितिको नगदी रसिद र भुक्तानीको लागि निवेदन स्वास्थ्य शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

ख. मासिक रूपमा प्राप्त निवेदनहरू माथि समितिले बैठक वसी विद्यमान तोकिएको भाडा दर वापतको एम्बुलेन्स शुल्क बैठकको निर्णय पश्चात सम्बन्धीत ब्यबस्थापन समिति/व्यक्तिलाई भुक्तानी दिने व्यवस्था हुनेछ ।

ग. गर्भवती, प्रसुती तथा सुत्केरी समयमा कुनै स्वास्थ्य जटिलता भई उपचार गर्नु परेमा स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रेषण गरिएको पूर्जा अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

घ. गाउँपालिका भित्र वा बाहिर संचालनमा रहेको एम्बुलेन्स उपलब्ध नभएमा स्थानिय स्तरमा उपलब्ध हुने सवारी साधनको समेत प्रयोग गर्न मिल्नेछ । तर एम्बुलेन्स सहयोग वापतको

भाडा रकम स्थान अनुसार संयुक्त एम्बुलेन्स संचालन समिति धादिडले वा गाउँपालिकाले तोके वमोजिमको भाडा मात्र उपलब्ध गराइनेछ ।

ड. सेवाग्राहीले तत्काल एम्बुलेन्स सहयोग वापतको रकम भुक्तानी गरेको भएमा नियमानुसार खर्च भएको रकम निजलाई शोध भर्ना दिइनेछ ।

५. समिति गठन:

गर्भवती तथा सुत्केरीहरुलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग सिफारिसका लागि गाउँपालिका स्तरमा तोकिएको सहयोग प्रदान गर्नका लागि स्वास्थ्य शाखामा सचिवालय रहने गरी देहाय वमोजिमको समिति गठन गरिनेछ ।

क. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत: अध्यक्ष

ख. लेखाशाखा प्रमुख: सदस्य

ग. स्वास्थ्य शाखा प्रमुख: सदस्य—सचिव

समितिको कार्यविवरण देहाय वमोजिम हुनेछ ।

क. समितिले प्राप्त निवेदन वमोजिम एम्बुलेन्स सहयोग रकम उपलब्ध गराउन सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था वा एम्बुलेन्स ब्यबस्थापन समितिले पेश गरेको निवेदन फाराम रुजु गरि सो को प्रमाणित गर्ने ।

ख. समितिले भुक्तानी गराउनको लागि आवश्यक सम्पूर्ण कागजातहरु भए नभएको एकिन गर्ने ।

ग. हरेक महिनाको अन्तिम हप्ता समितिको बैठक वसी सो अवधिमा प्राप्त निवेदन उपर निर्णय गरि भुक्तानी रकम दिने व्यवस्था गर्ने ।

घ. एम्बुलेन्स सहयोग सम्बन्धीको विस्तृत लगत तयार गरि प्रारम्भिक प्रशासनिक कार्य र अभिलेख राखि सो को प्रतिवेदन कार्यपालिका तथा सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।

६. अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रिया:

गंङ्गाजमुना गाउँकार्यपालिकाबाट नियमित रूपमा अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्य गरिनेछ । अनुगमन तथा मूल्यांकन पश्चात देखिएका समस्याहरुको समाधानको लागि गाउँकार्यपालिकामा आवश्यक छलफल नियमित रूपमा गरिनेछ । वार्षिक रूपमा एम्बुलेन्स सहयोग पाउनेहरुको विवरण गाउँपालिकाको सुचना पाटीमा टाँस गरिनेछ ।

७. एम्बुलेन्स सहयोग रकम सम्बन्धी व्यवस्था:

यस कार्यविधिमा पर्ने एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समिति वा सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थालाई तोकिएको नियमानुसार चलन चल्तीको एम्बुलेन्स भाडा वापतको रकम उपलब्ध गराइनेछ

। आवश्यक कागजातहरू पूरा भए पश्चात समितिको बैठकको निर्णयानुसार सो सहयोग रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

८. उजुरी गर्ने व्यवस्था:

यस एम्बुलेन्स सहयोग कार्यक्रम सम्बन्धि चित्त नबुझेमा गङ्गाजमुना गाउँपालिकामा लिखित तथा मौखिक उजुरी दिन सकिनेछ । यसरी परेको उजुरी उपर आवश्यक छानविन गरि सम्बन्धित व्यक्तिलाई जानकारी गराइनेछ ।

९. बाधा अडकाउ फुकाउने:

यस कार्यविधि बमोजिम गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग रकम सम्बन्धमा कुनै बाधा पर्न गएमा वा थप व्याख्या गर्नुपर्ने भएमा गाउँपालिकाले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

१०. गङ्गाजमुना गाउँपालिकाले कार्यविधिमा आवश्यकता अनुसार संशोधन वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

११. बचाउ र लागू नहुने:

क. यस कार्यविधिमा लेखिए जति कुरामा सोहि बमोजिम र अन्य विषयहरूको हकमा मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको निर्देशिका, कार्यविधि साथै प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

ख. संविधान, संघीय कानून र प्रादेशिक कानूनसँग बाझिएमा
यस कार्यविधिका दफा तथा उपदफाहरु बाझिएको हदसम्म
स्वत निस्क्रिय हुनेछ ।